

* Hallintosääntö, päivitys ja muutokset

Voimaan 1.8.2021

* Yleistä

- * Kunnan *päätöksenteko- ja hallintomenettelystä* säädetään kuntalain 12 luvussa. Kuntalain lisäksi menettelyä ohjaavat muun muassa hallintolaki ja hallinnon yleiset periaatteet.
- * Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Jos esimerkiksi hallintosäännöllä määräytyistä toimivaltarajoista poiketaan, päätöksen tehnyt viranomainen ylittää toimivaltansa.

Valtuusto

Luottamushenkilöorganisaation suhteen kuntalaki määrittää kunnallisen itsehallinnon toteutumisen perusedellytyksen, jonka mukaan asukkaiden valitsema **valtuusto** käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kunnan valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja sen taloudellisesta kestävyydestä, toimintarakenteiden sekä johtamisen tuloksellisuudesta. Valtuusto on myös aiempaa korostetummin koko kunnan **strateginen johtaja**.

* Kuntalaki 14 § Valtuuston tehtävät

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää:

- * 1) kuntastrategiasta;
- * 2) hallintosäännöstä;
- * 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- * 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- * 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- * 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- * 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- * 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- * 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- * 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- * 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- * 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- * 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- * 14) muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

* Mikä on hallintosääntö ?

Valtuusto määrittää itse luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaation rakenteestaan sekä toimielimistään, toimivallasta ja tehtävistä eri toimielinten ja toimijoiden kesken sekä muista hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista hallintosäännössä.

Hallinnon järjestäminen tapahtuu hallintosäännöllä. Kuntalain 90 §:n mukaan kunnassa on oltava **yksi hallintosääntö**, joka sisältää määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämiseen, päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn sekä valtuuston toimintaan liittyvistä asioista.

Kuntalaki 90 §

Mitä hallintosäännön tulee ainakin sisältää!

Kuntalain 90 §:n mukaan valtuusto päättää hallintosäännössään ainakin:

1) hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä seuraavista asioista:

- a) toimielimistä ja johtamisesta
- b) kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä
- c) henkilöstöorganisaatiosta
- d) taloudenhoidosta
- e) hallinnon ja talouden tarkastuksesta
- f) sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

* Kuntalaki 90 §

Mitä hallintosäännön tulee ainakin sisältää! jatkuu

2) päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä seuraavista asioista:

- a) toimivallan siirtämisestä
- b) toimielinten kokoontumisesta
- c) varajäsenten kutsumisesta
- d) toimielimen puheenjohtajan tehtävistä
- e) kokouksen tilapäisestä puheenjohtajasta
- f) kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolosta ja puheoikeudesta muiden toimielinten kokouksissa
- g) muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa
- h) toimielinten päätöksentekotavoista sekä siitä, miten kunta huolehtii, että sähköiseen kokoukseen ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumiseen tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä

Kuntalaki 90 §

Mitä hallintosäännön tulee ainakin sisältää! jatkuu

- i) esittelystä
- j) pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta
- k) asiakirjojen allekirjoittamisesta
- l) asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnon järjestämisestä
- m) asiakirjoista tai tiedon antamisesta perittävistä maksuista
- n) 23 §:ssä tarkoitetun aloitteen käsittelystä ja aloitteen tekijälle annettavista tiedoista
- o) viestinnän periaatteista
- p) menettelystä otettaessa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi

Kuntalaki 90 §

Mitä hallintosäännön tulee ainakin sisältää!

3) valtuuston toimintaan liittyvistä seuraavista asioista:

- a) valtuuston kokousmenettelystä
- b) varavaltuutetun kutsumisesta valtuutetun tilalle
- c) valtuutetun aloitteen käsittelystä
- d) valtuutettujen valtuustotyöskentelyä varten muodostamista valtuustoryhmistä
- e) kokouksiin osallistumisesta ja kokouskutsun lähettämisestä sähköisesti
- f) valtuutettujen puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa, jos ne ovat tarpeen kokouksen kulun turvaamiseksi.

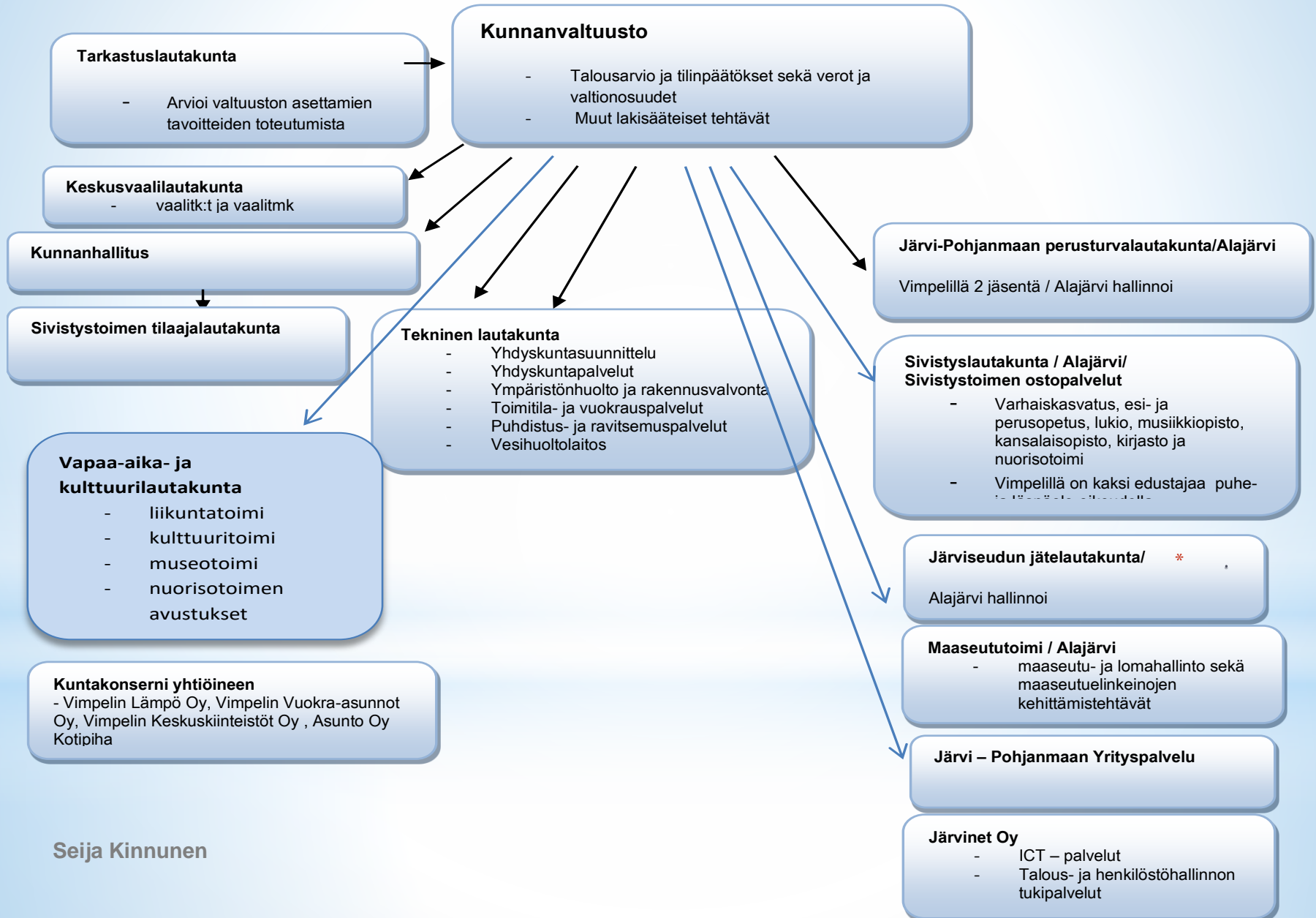
* Kunnanhallituksen tehtävät, Kuntalaki 39 §

Kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

VIMPELIN KUNTAORGANISAATIO VUONNA 2021

* Hallintosäännön rakenne 2021

* I.OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

- * 1.luku Johtamisjärjestelmä, esittely kunnanhallituksessa, puheenjohtajien tehtävät ja kunnan viestintä
- * 2.luku Toimielinorganisaatio
- * 3. luku Henkilöstöorganisaatio
- * 4.luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta
- * 5.luku Toimielinten tehtävät ja toimivalta
- * 5.a luku Normaalista toimivallasta poikkeaminen
- * 6.luku Toimivalta henkilöstöasioissa
- * 7. Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

* II.OSA Talous ja valvonta

- * 8.Taloudenhoito
- * 9.Ulkoinen ja sisäinen valvonta

* III.OSA Valtuusto

- * 10. luku Valtuuston toiminta
- * 11.luku Valtuuston kokoukset
- * 12.luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali
- * 13.luku Valtuutettujen kysely- ja aloiteoikeus

* IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely

- * 14.luku Kokousmenettely
- * 15.luku Muut määräykset

* V OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

- * 16. luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

DELEGOINTI

Valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille (91 §) =

DELEGOINTI

- kunnan toimielimet (30 §)
- Toimivaltaa hallinnollisen pakon käyttämisessä voidaan siirtää vain toimielimelle.
- Toimivaltaa voidaan siirtää vain viranhaltijalle, ei työsopimussuhteessa olevalle

(KHO 8.12.2000 T 3188)

Delegointioikeus = Kuntalain 91 § :n toimivallan siirtämistä koskevaa säännöstä ei sovelleta, jos

viranomaisen toimivallasta on säädetty erityislaissa

- Toimivallan siirtäminen on siis kielletty niissä asioissa, lailla säädetty tietyille taholle
- Toimivallan käyttämiseen on oikeus ja velvollisuus sillä, jolle se on säädetty tai hallintosäännöllä määrätty - ns. toimivaltarajojen jäykkyys
- Poikkeuksena kuntalain mukainen ns. otto-oikeus (92 §)

* Otto-oikeus

* Kuntalaki 92 §

* Otto-oikeuden rajoitukset

➤ Yhteinen jätelautakunta

➤ Lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevat asiat

➤ Opetustoimen ja sosiaalitoimen yksilöä (asiakkaita) koskevat asiat

* Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen,

> kaikki lautakuntien ja viranhaltijoiden hallintopäätökset ilmoitetaan seuraavassa käsiteltäväksi otto-oikeuden käyttöä varten

Valtuusto voi hallintosäännön määräyksellä antaa kunnan viranomaiselle oikeuden omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

- Viranomaista, jolle toimivalta voidaan siirtää, ei tarvitse määrätä hallintosäännössä.
- Esim. Toimielin, luottamushenkilö ja viranhaltija voivat päättää sille hallintosäännöllä siirretyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle.
- Toimivallan edelleen siirtäminen voidaan rajata niin, että toimivaltaa voidaan siirtää vain hallintosäännössä määrätyle viranomaiselle.

* Talous ja valvonta

- Valtuusto hyväksyy talousarvion
- Kunnanhallitus antaa talousarvion laadinta- ja täytäntöönpano-ohjeet
- Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät alaisensa toiminnan käyttösunnitelmat

*Konserniohje

- * Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.
- * Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja
- * tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaiset huomioon ottaen.

- * Kunnanvaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta kuntalain 14 §:n mukaan.
- * Konsernijohdon muodostavat kuntalain 48 §:n mukaan **kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.**
- * Konsernijohto on **salassapitovelvollinen** yhtiöiden liike- ja ammattisalaisuuksista.
- * Yhtiöiden johdon huolellisuusvelvoitteeseen kuuluu ilmoittaa konsernijohdolle, mitkä annetuista asiakirjoista tai muutoin annetuista tiedoista ovat salassa pidettäviä. Annettuihin asiakirjoihin tulee tehdä merkintä salassa pidettävistä asioista.

- * Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu
- * Tietopyyntö esitetään kirjallisesti kunnanjohtajalle
- * Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. > **luovutuskielto**
- * Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.